

Asianumero: 4631/00.01.02.01/2024

Kontiolahden Vammaisneuvosto

13.8.2024

Lausunto Siun soten palvelustrategian luonnokseen ja palveluverkkosuunnitelmaan.

Palvelustrategialuonnoksessa luvataan palvelut "riittävän lähellä, yhdenvertaisesti ja palvelutarpeeseen perustuen".

Pidämme tärkeänä, että palvelutarpeeltaan samanlaisilla alueilla on tarjolla yhdenvertaiset palvelut yhteneväisellä konseptilla." Palvelustrategialuonnos ja palveluverkkosuunnitelma ovat ristiriidassa keskenään, koska muun muassa n. 12 000 asukkaan Liperiin suunnitellaan sote-keskusta, mutta n. 15 000 asukkaan Kontiolahteen vain sote-asemaa. Sote-keskuksen ja sote-aseman palveluissa on merkittävä ero, eikä tässä suunnitelmassa toteudu yhdenvertaisuus. Kontiolahti on iso ja maantieteellisesti laaja kunta. Palvelutarve tulee kasvamaan tulevaisuudessa merkittävästi. Kontiolahdella tulee olla sote-keskus ja lääkäriin pääsy pitää turvata. Lähellä sijaitsevilla peruspalveluilla on erityisen suuri merkitys paljon palveluja käyttäville henkilöille. Palveluverkkosuunnitelma ei täytä hyvinvointialueemme palvelulupausta vaan hajauttaa palvelujen saatavuutta niin oikean palvelun, oikean ajan kuin oikean paikankin suhteen. Jopa liikkuvaankin palveluun pitää hakeutua johonkin lähiseudun keskukseen, joka voi olla kyydittömälle ja huonokuntoiselle vaikea toteuttaa.

Siun soten tulee kehittää kasvokkain tarjottavia lähipalveluja digitaalisten palvelujen rinnalla. Digitaalisten palvelujen kehittyessä tulee myös kehittää asiakkaiden koulutusta digitaalisten palveluiden käyttöön.

On myös tärkeää muistaa, että kaikki eivät osaa lukea ja kirjoittaa, kaikki eivät pysty käyttämään älylaitteita, kaikki eivät voi tunnistautua sähköisesti, eikä kaikille liikkuminen ole helppoa. Osallisuus ja saavutettavuus olisi pitänyt ottaa paremmin huomioon myös tällä palvelustrategian ja -verkon lausuntokierroksella. Viestinnän tulee olla selkeää ja ymmärrettävää, että mahdollisimman monella olisi aidosti mahdollisuus ottaa kantaa palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman luonnoksiin.